

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ
ΙΗ'.

Εἶδομεν μετὰ πόσης ἀστηρότητος καὶ οὐτως εἰπεῖν ἠθικότητος, τὸ ἄπειρον εἰς ἀριθμὸν καὶ ἀναρίθμητον εἰς πλῆθος γένος τῶν ἰχθύων καὶ ἐναερίων πετεινῶν, φυλάττει τὰ ὄρια ἐκάστου γένους· εἶδομεν ὅτι οὐδὲν τούτων ἐπιβουλεύει διὰ νόθων ἐπιμιξιῶν ἢ κατέπιγαμιῶν ἑτεροῦ γένος καὶ εἶπομεν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ τραγὴν ἀπόδειξιν ὅτι αὐτά, ἂν καὶ ἄλογα καὶ γράμματα μὴ εἰδῶτα, γνωρίζουσι θεοθεν τὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς «τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγω» (Λευϊτ. 19, 19) ὅτι ταῦτα «φύσει τὰ τοῦ Νόμου ποιῶ» (Ρωμ. 2, 14) καὶ ὅτι «νόμον μὴ ἔχοντα, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος» (αὐτόθι).

Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε, ὅστις καὶ «χριστιανὸς ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ κενώσῃ ἐν Θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ Νόμου» (Ρωμ. 2, 17—18) καὶ λογικὸς αὐτοκαλεῖσαι, ποίαν ὑπέχεις τιμωρίαν «ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, καὶ μοιχεύεις»; — «τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ διὰ σοῦ βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν»!!! Οὐαὶ σοι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

* *

Δυστυχῶς ὁμως ὑπάρχει καὶ παρὰ τοῖς ἀνωτέρω τι τὸ ἐκτροματικόν· παρατηρεῖται μία ἐξαιρέσις, ἀλλ' εὐτυχῶς μία καὶ μόνη, καὶ ταύτην ἀποτελεῖ ἡ ἄπιστος καὶ δολερὰ, ἡ δηλητηριώδης ἔχιδνα = ὄχια καὶ ἡ συνένοχος αὐτῇ θαλασσία μύραινα = ἡ σμύρνα. — Μόνον ἡ ἔχιδνα — λέγει ὁ Μ. Βασίλειος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς ἐξαήμερου — ἀπογελεῖ, ὡς πρὸς τοῦτο ἐξαιρέσει· μόνον τὸ ἄπιστον τοῦτο, ὑπουλον, φαρμακερὸν κλπ. ἐρπετὸν ἐξέβη τῶν ὄρων τῆς φύσεως, ἐπεβουλεύθη τὴν φύσιν, ἐξεφυλίσθη! Ἐν ᾧ, λέγει, ὁ τῆς φύσεως δεσμὸς εἶνε τόσον ἱερὸς καὶ διετηρήθη οὕτως ἄγνός παρὰ τοῖς λοιποῖς ζῴοις, τὸ χαλεπέστατον τοῦτο ἐρπετὸν διέρρηξε τὰ τοῦ γένους ἠθικὰ ὄρια καὶ τείχη, ἠσέβησε πρὸς τὴν φύσιν, «ὅτι μοιχεία τις ἐστὶ τῆς φύσεως ἢ τῆς ἐχίδνης καὶ μυραίνης ἐπιπλοκή»· διέφθειρε καὶ προσέβαλεν εἰς τὰ καίρια τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ θείου προστάγματος «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς»· ἐμίανε τὴν κτίσιν καὶ δημιουργίαν.

Ἄλλὰ τίς ἢ τῆς ἐχίδνης ἀπιστία καὶ ἡ μετὰ τῆς θαλασσίας μυραίνης μοιχεία;

* *

Ὅταν τὸ χαλεπώτατον τοῦτο ἔκφυλον ἐρπετόν, ἡ ἔχιδνα, λέγει ὁ Μ. Βασίλειος, ἐκκαυθῆ ἀπὸ τὰς παραλόγους ὁρμὰς καὶ παραδοθῆ εἰς τὰς τῆς ἀκολασίας καὶ ἡδονῆς ροπὰς, τότε ὡς μαινὰς καταλείπουσα τὰ ἑαυτῆς καὶ λησιμονοῦσα ἑαυτήν, ρίπτειται πρὸς τὰς παραλιακὰς χαράδρας, «καὶ συριγμῶ τὴν παρουσίαν σημήνασα, ἐκκαλεῖται τὴν θαλασσίαν μύραιναν ἐν τῶν βυθῶν πρὸς γαμικὴν συμπλοκὴν»! Ἡ σμύρνα ὑπακούει καὶ ἀναδύεται ἐκ τῶν θαλασσίων ὑδάτων, ἀλλ' ὡς ἀντικρύζει τὴν ἰοβόλον, φαρμακερὰν ἔχιδναν, ἰλιγγιᾷ, φοβεῖται! διότι βλέπει καὶ διακρίνει τὸ ἐν τῷ στόματι τῆς καὶ τῇ γλώσσει τῆς δηλητήριον, ἔτοιμον νὰ χυθῆ ἐπὶ τοῦ πρώτου, ὃν θὰ συνήντα: διὸ καὶ ἐκ φόβου ὑποχωρεῖ καὶ ἀποσύρεται. Τότε ἡ μέγαιρα ἔχιδνα ἵνα ἐπαπολαύσῃ τῆς παραλόγου ἡδονῆς ἐξεμεῖ πρὸ αὐτῆς τὸ δηλητήριον καὶ ἐπικαλεῖται τὴν μύραιναν πρὸς συμπλοκὴν! Ἡ μύραινα ἐνδίδει καὶ ἡ ἔχιδνα ἱκανοποιεῖται. Τὴν θυσίαν τῆς ὁμως ταύτην, εἰς τὴν ὁποῖαν ὑποβάλλεται ἡ ἔχιδνα, χάριν τῆς ἐκ τῆς μοιχείας ἡδονῆς καὶ ἀπολαύσεως, τὴν πληρώνει μὲ τὴν ἰδίαν τῆς ζωῆν, διότι, ὡς γνωστόν, οἱ καρποὶ τῆς παραλόγου καὶ νόθου ταύτης συμπλοκῆς, δὲν ἐξέρχονται τῆς κοιλίας τῆς ἑαυτῶν μητρὸς, ἂν μὴ πρότερον καταφάγωσι τὴν μήτραν τῆς ἑαυτῶν μητρὸς! ἵνα ἐπαληθεύσῃ καὶ δικαιοθῆ ἡ Γραφή, ἡ λέγουσα: «Ὁὐ δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμὸν ἐκμιανθῆναι» (Λευϊτ. 18, 23). «Μυσαρὸν γὰρ ἐστίν.... πᾶς ὅς ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθῆσονται.....» (αὐτόθι 29).

Ἐὰν τὸ ἄλογον ἐρπετὸν τιμωρεῖται οὕτω διὰ τὴν παραβίαν τῶν ὄρων τῆς φύσεως, ὁ λογικὸς ἄνθρωπος πῶς ὑποστήσεται;

* *

Ἄλλ' ὑπάρχουν ὁμοιότητες μεταξὺ τῆς μοιχαλίδος ἐχίδνης καὶ τῆς μοιχαλίδος ἀνθρώπου; Ἴκαναί.

Καθὼς ὅταν ἡ ἔχιδνα καταστρηνιάσῃ καὶ ἐκκαυθῆ ἀπὸ τὰς παραλόγους ὁρμὰς, τὰς ὁποίας μόνη τῆς ἐν ἑαυτῇ ἐξάπτει, τότε, ὡς εἶδομεν, ὡς μαινὰς, τρελλῆ ἀπὸ.....καταλείπει τὰ ἑαυτῆς, λησιμονεῖ σύζυγον καὶ φωλεάν, ἐξέρχεται εἰς ἀναζήτησιν ξένης Εὐνῆς καὶ περιπλανώμενη τρέχει πρὸς τὴν θάλασσαν, πρὸς τὰς

χαράδρας και ἀπόκρημνα. Οὕτω και ὁ μοιχὸς ἄνθρωπος καταλείπει τὰ ἑαυτοῦ και ὡς ἀλλόφρων και μεθυμένος οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει....

Και καθὼς ἡ ἔχιδνα διὰ συριγμῶν ἀναγγέλλει τὴν ἐμφάνισίν της και παρουσίαν της, οὕτω και ἡ μοιχαλὶς ἄνθρωπος νεύουσα τοὺς ὀφθαλμούς, σύρουσα τοὺς χιτῶνας και ζώνας, ἀνασύρουσα τοῦτο και ἐκείνο, παίζουσα τοὺς πόδας και τὰ περὶ τὴν ὀσφύν και ἀκριβέστερον τὰ ὑπ' αὐτήν, συρίττει και προκαλεῖ, διεγείρει και ἐρεθίζει, ἐκκαλεῖ τοὺς εἰς τὰ βᾶθη τῶν οἰκιῶν των και καταστημάτων των κλπ. και οἱ ὅποιοι τὸ κατ' ἀρχὰς δειλοί, δειλοὶ προβάλλουσιν.....

Και ἡ μὲν ἔχιδνα ἵνα ἐπιτύχη τὴν συμπλοκὴν ἔξεμει τὸ δηλητήριον και ὁ μοιχὸς ἄσπρον θαλάσσιος ἔγγελος, ἡ μύραινα σφίζεται και οὐδὲν κακὸν πάσχει—ἀλλ' οἱ δίποδες ἐπίγειοι ἐγγέλεις— ἂν πιστεύσωμεν τὰ ὅσα ἀκούομεν, ἀδιαφοροῦντες ὡς πρὸς τοῦτο, διὰ τὰ ἀποτελέσματα ὅσα διαδέχονται τὰς ἀπροσεξίας και παραλόγους ὁρμάς, πάσχουσι συνήθως ὅ,τι ἡ ἔχιδνα τ. ἔ. κατατρώγονται οὗτοι και ἀπογυμνοῦνται ὑπὸ τῆς μαινάδος· θανατοῦνται ὑπ' αὐτῆς και τῶν δηλητηριωδῶν θεληγῆτρων της· σήπτονται, τήκονται.....

Ἄρχμ. ΓΕΡΒ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Εἰς κάποιον συνέδριον τοῦ Συλλόγου τῶν Κλασικῶν σπουδῶν ὁ λόρδος Μιλνερ ἐπέλεξε λαμπρὸν ἐγκώμιον τῆς Ἑλλην. φιλολογίας και ἐτόνισε τὸ μέγεθος τῆς ἐπιδράσεως ἣν αὐτὴ ἔσχεν ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τῆς καλαισθησίας και τῆς διανοητικότητος τῶν συγχρόνων. Τὴν τέχνην του ζῆν, εἶπεν, διαπραγματεύεται ἀπὸ πασῶν τῶν ἀπόψεων ἡ Ἑλλην. φιλολογία. Ἐκθέτει τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς και καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς λύσιν τούτων. Οὐδὲν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ὑπάρχει τὸ ὅποιον νὰ μὴ ἐγνώριζον οἱ ἀρχατοὶ Ἑλληνες. Ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀφῆκεν ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη της ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ και τοὺς καρποὺς ταύτης δρέπει σήμερον ἡ Ἐβρώπη. Ἡ ζωὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐξεδηλώθη ἐν πάσει λεπτομερείᾳ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλην. φιλολογίᾳ. Καὶ οὕτω ἐξακολουθεῖ πλέκων τὸ ἐγκώμιον τῆς ἀρχαίας Ἑλλην. παιδείας. Καὶ οἱ μὲν Ἐβρωπατοὶ οὕτως ἐμιλοῦν περὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλην. φιλολογίας ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες πῶς διακειμεθα ἀπέναντι ταύτης; Τὴν ἀγνοοῦμεν τελείως. Τὴν περιφρονοῦμεν, τὴν θεωροῦμεν περιττὸν ἄχθος. Ἀλλὰ και ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδάσκειται τὴν ἄλλην και μὲ τὴν σχολαστικὴν γραμματικὴν ὥστε καθίσταται ἐπαχθὴς και μισητὴ τοῖς μαθηταῖς και ἴσως και εὐλόγως. Πόσον ὀρθότερον θὰ ἦτο ἂν ἐδιδάσκετο και ἀπὸ μεταφράσεως ἐπιτροχάδην ἵνα διεξέρχονταν ἕλλην. κελλήν. Ἀλλὰ ποῦ πρακτικὸν πνεῦμα!

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἡ ΘΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἶδομεν λοιπὸν ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπὸ πάσης ἀνθρωπίνης ἀπόψεως ἐξεταζόμενος ἀποδεικνύεται λογικῶς, ἱστορικῶς και πειραματικῶς Θεάνθρωπος. Οὐδεὶς καλῆς πίστεως ἐρευνητῆς δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου. Μόνον τελείως πεπορωμένη καρδία και διεστραμμένη διάνοια εἶναι ἐπόμενον ἐκ πείσματος νὰ ἐπαγαλαμβάνῃ τὸ οὐ μὲ πείσεις, κἂν μὲ πείσης. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει, ὡς μὴ εἰρησκόμενοι εἰς ὑγιᾶ ψυχολογικὴν κατάστασιν. Ἔχουν ἀνάγκην θεραπείας, καθαρμοῦ και ἐξυγιάνσεως τοῦ ψυχικοῦ των ὀργανισμοῦ, ἵνα ἀνανήψουν και μὴ ἀμφιβάλλουν και μὴ ἀντιλέγουν. Ὡς ὁ ἀσθενὴς νομίζει ἀνόστους ὄλας τὰς τροφὰς λόγῳ τῆς ἀσθενείας του, ὡς ὁ βαρῆκος νομίζει ὅτι ὁμιλοῦν σιγὰ και δι' αὐτὸ δὲν ἀκούει, ὡς ὁ ὀφθαλμῶν τὰ νομίζει ὄλα θάμπὰ κλπ. οὕτω και οἱ ψυχικῶς πάσχοντες ἀδυνατοῦν νὰ ἔχουν σοφὴ ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων λόγῳ τῆς ψυχοπαθείας των. Δυστυχῶς ὁ ἐγωϊσμός, αἱ ἀμαρτίαι, αἱ κακαὶ συναναστροφαί, τὰ ψυχοφθόρα ἀναγνώσματα, ἡ ἔλειψις θρησκευτικῆς μορφώσεως, τὸ ἐλείπειν περιβάλλον και ἡ σκέψις τοῦ τι θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος ἐπιφέρουν τὴν τοιαύτην παθολογικὴν τῆς ψυχῆς μας κατάστασιν. Εἶναι δυνατὸν ὁ μυωπάζων νὰ βλέπῃ μακρὰν! Ὁχι βεβαίως. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο πρέπει ἢ νὰ θεραπευθῇ ἡ μυωπία, ἢ νὰ ἐντοπισθῇ δι' ὀμματουαλιῶν, ὅπερ δέον γενέσθαι λίαν συντόμως, ἵνα προληθῇ ἡ τελεία τύφλωσις. Καὶ ὁ πάσχων τοὺς ψυχικοὺς ὀφθαλμοὺς ὀφείλει νὰ θεραπεύσῃ ἑαυτὸν διὰ καταλλήλων φαρμάκων. Τὰ φάρμακα ταῦτα θὰ τονώσουν τὸν ψυχικὸν ὀργανισμόν, και οὕτω θὰ δυναθῇ νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ἀλήθειαν, ἄλλως διατρέχομεν τὸν κίνδυνον τῆς τελείας πνευματικῆς τυφλώσεως ἣτις ἀεννάως πλέον θὰ ὀρθοῦται πρὸ ἡμῶν, ὡς ἀνυπέρβλητον τεῖχος και θὰ μᾶς ἐξαναγκάζῃ νὰ παραπαίωμεν μέσα εἰς τὸ ἀπέραντον πνευματικὸν σκότος. Ὡς εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσωμεν τὴν γεῦσιν ἐνὸς φαγητοῦ τὸ ὅποιον δὲν ἐγεύθημεν, και οὐ ἡ γεῦσις εἶναι ἀπερίγραπτος, οὕτως και ἡ Θεότης τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ παρασταθῇ ἀκριβῶς εἰμὴ διὰ